

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
POSLANECKÁ SNĚMOVNA

VII. volební období

976/0

Návrh poslanců Jana Volného, Jaroslava Faltýnka, Karla Šidla, Karla Fiedlera, Františka Laudáta, Adolfa Beznosky, Jaroslava Klašky, Milana Brázdila, Miloslavy Rutové a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů

Zástupce předkladatele: Volný J. a další
Doručeno poslancům: 2. prosince 2016 v 12:36

N á v r h

ZÁKON

ze dne 2016,

**kterým se mění zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění
pozdějších předpisů**

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

Čl. I

V § 48 odst. 10 zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, se slova „obce podle zákona o obcích nebo kraje podle zákona o krajích“ nahrazují slovy „státu, obce nebo kraje“.

Čl. II

Tento zákon nabývá účinnosti dnem jeho vyhlášení.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

I. Obecná část

A) Zhodnocení platného právního stavu

Dnem 1. října 2016 nabyl účinnosti zákon č. 134/2016 Sb. o zadávání veřejných zakázek. Tímto zákonem byla kromě jiných stanovena možnost vyloučení účastníka zadávacího řízení, který je akciovou společností nebo má právní formu obdobnou akciové společnosti a nemá vydány výlučně zaknihované akcie. Současně byla v tomto zákoně stanovena povinnost zadavatele ověřit u vybraného dodavatele naplnění důvodu pro vyloučení s tím, že pokud z informací vedených v obchodním rejstříku naplnění důvodu pro vyloučení vyplývá, zadavatel účastníka zadávacího řízení (vybraného dodavatele) ze zadávacího řízení vyloučí.

Zákon o zadávání veřejných zakázek obsahuje výjimku z výše uvedeného postupu, a to pro účastníka zadávacího řízení, který je akciovou společností, jejíž akcie v souhrnné jmenovité hodnotě 100 % základního kapitálu jsou ve vlastnictví obce podle zákona o obcích nebo kraje podle zákona o krajích. Tato výjimka je odůvodněna specifickým postavením územně samosprávných celků a právnických osob, které jsou zřizovány či vlastněny územně samosprávnými celky, v podnikatelském prostředí. Primárním zájmem územně samosprávných celků ani jimi vlastněných právnických osob není podnikatelská činnost ani dosahování zisku, nýbrž uspokojování potřeb jejich občanů. Dominantní role krajů a obcí tak spočívá v poskytování služeb veřejného zájmu, respektive obecně prospěšných činností, které zajišťují rovněž prostřednictvím jimi zřizovaných obchodních společností (např. v oblasti sociálních služeb, školství, zdravotnictví, kultury nebo dopravě).

B) Vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy

Zákon o zadávání veřejných zakázek počítá s výjimkou z povinného vylučování ze zadávacího řízení účastníků, kteří jsou akciovou společností nebo mají právní formu obdobnou akciové společnosti a nemají vydány výlučně zaknihované akcie, pouze pro účastníka zadávacího řízení, jejichž akcie v souhrnné jmenovité hodnotě 100 % základního kapitálu jsou ve vlastnictví obce nebo kraje.

Poskytování služeb veřejného zájmu v rámci uspokojování potřeb občanů však zabezpečuje vedle obcí a krajů také stát, a to v některých oblastech rovněž prostřednictvím jím vlastněných akciových společností.

Výše uvedená výjimka se výslovně vztahuje pouze na akciové společnosti vlastněné obcemi či kraji a státem vlastněné akciové společnosti v ní zahrnuté nejsou.

V praxi však některé státem vlastněné akciové společnosti zaknihované akcie nemají a ani mít nemohou. U některých z těchto akciových společností naopak z platné právní úpravy vyplývá, že jejich akcie jsou akciemi listinnými na jméno s omezenou převoditelností, a to například pouze s předchozím souhlasem vlády (např. v případě společnosti České dráhy, a.s. - § 5 odst. 1 zákona č. 77/2002 Sb.). Na postup podle zákona o zadávání veřejných zakázek (včetně použití úpravy vylučování účastníků ze zadávacího řízení) přitom odkazují i některé další předpisy, konkrétně například zákon č. 194/2010 Sb., o veřejných službách v přepravě

cestujících, ve znění pozdějších předpisů, který se aplikuje při zajišťování dopravní obsluhy veřejnou dopravou.

Ve vztahu ke státem vlastněným akciovým společnostem lze uvažovat o překlenutí této mezery v textu zákona výkladem, ale tím nebude v dostatečné míře zajištěn jednotný postup zadavatelů a státních orgánů, které v této oblasti působí. Stávající znění tím pádem dostatečně nezabezpečuje právní jistotu a je věcně nesprávné, aby státem vlastněné akciové společnosti byly z výjimky vyloučené, když zabezpečují obdobné potřeby jako obcemi a kraji vlastněné akciové společnosti.

Výjimku z povinného vylučování ze zadávacího řízení účastníků, kteří jsou akciovou společností a nemají vydané výlučně zaknihované akcie, je proto potřeba rozšířit i na akciové společnosti, jejichž akcie v souhrnné jmenovité hodnotě 100 % základního kapitálu jsou ve vlastnictví státu.

Vzhledem k tomu, že účelem povinného vylučování ze zadávacího řízení účastníků, kteří nemají vydané výlučně zaknihované akcie, je zajištění transparentnosti při nakládání s veřejnými prostředky, rozšířením výjimky z tohoto postupu pro státem vlastněné akciové společnosti nebude tento účel nijak ohrožen, neboť skutečný vlastník takových akcií je jednoznačně určen a nemůže o něm být pochyb.

C) Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky

Navržená právní úprava je v souladu s ústavním pořádkem České republiky.

D) Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s právem Evropské unie

Navržená právní úprava je v souladu s právem Evropské unie.

E) Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána

Navržená právní úprava je v souladu s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána.

F) Zhodnocení hospodářského a finančního dosahu navrhované právní úpravy na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty

S přijetím navrhované právní úpravy není spojeno zvýšení nákladů státního rozpočtu ani rozpočtů obcí a krajů.

G) Zhodnocení korupčních rizik

Navržená právní úprava nijak nezvyšuje korupční rizika. Transparentnost vlastnických vztahů v případě výlučně státem vlastněných akciových společností vyplývá, obdobně jako u obcemi či kraji vlastněných akciových společností, ze své podstaty.

H) Odůvodnění návrhu, aby Poslanecká sněmovna vyslovila s návrhem zákona souhlas již v prvním čtení

Vzhledem k tomu, že rozšíření výjimky má za cíl předejít komplikacím, které by nastaly, pokud by stát prostřednictvím jím vlastněných akciových společností nemohl zajišťovat uspokojování potřeb občanů, je potřebné co nejrychlejší přijetí navržené právní úpravy, proto se navrhuje, aby Poslanecká sněmovna v souladu s § 90 odst. 2 zákona č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, ve znění pozdějších předpisů, vyslovila s návrhem zákona souhlas již v prvním čtení.

II. Zvláštní část

K čl. I

Navrhuje se rozšíření výjimky z povinného vylučování ze zadávacího řízení účastníků, kteří jsou akciovou společností nebo mají právní formu obdobnou akciové společnosti a nemají vydané výlučně zaknihované akcie, tak, aby se vztahovala i na akciové společnosti, jejichž akcie v souhrnné jmenovité hodnotě 100 % základního kapitálu jsou ve vlastnictví státu.

K čl. II

Vzhledem k tomu, že rozšíření výjimky má za cíl předejít komplikacím, které by nastaly, pokud by stát prostřednictvím jím vlastněných akciových společností nemohl zajišťovat uspokojování potřeb občanů, navrhuje se účinnost zákona dnem jeho vyhlášení. S ohledem na charakter navržených změn není potřebná žádná legisvakantní lhůta.

V Praze dne 1. prosince 2016

Jan Volný, v. r.

Jaroslav Faltýnek, v. r.

Karel Šidlo, v. r.

Karel Fiedler, v. r.

František Laudát, v. r.

Adolf Beznoska, v. r.

Jaroslav Klaška, v. r.
Milan Brázdil, v. r.
Miloslava Rutová, v. r.
Margit Balaščíková, v. r.
Radek Vondráček, v. r.
Miloslav Janulík, v. r.
Matěj Fichtner, v. r.
Karel Tureček, v. r.
Martin Sedlář, v. r.
Richard Brabec, v. r.
Stanislav Pfléger, v. r.
Jana Lorencová, v. r.
Josef Hájek, v. r.
Radka Maxová, v. r.
Roman Procházka, v. r.
Bohuslav Chalupa, v. r.
Rostislav Vyzula, v. r.
Pavel Čihák, v. r.
David Kasal, v. r.
Pavel Plzák, v. r.
Vlastimil Vozka, v. r.
Ivana Dobešová, v. r.
Martin Kolovratník, v. r.
Josef Kott, v. r.

Platné znění zákona o zadávání veřejných zakázek s vyznačením navrhovaných změn

§ 48

Vyloučení účastníka zadávacího řízení

(1) Zadavatel může vyloučit účastníka zadávacího řízení pouze z důvodů stanovených tímto zákonem, a to kdykoliv v průběhu zadávacího řízení.

(2) Zadavatel může vyloučit účastníka zadávacího řízení, pokud údaje, doklady, vzorky nebo modely předložené účastníkem zadávacího řízení

a) nesplňují zadávací podmínky nebo je účastník zadávacího řízení ve stanovené lhůtě nedoložil,

b) nebyly účastníkem zadávacího řízení objasněny nebo doplněny na základě žádosti podle § 46, nebo

c) neodpovídají skutečnosti a měly nebo mohou mít vliv na posouzení podmínek účasti nebo na naplnění kritérií hodnocení.

(3) Zadavatel vyloučí účastníka zadávacího řízení, který neprokázal složení požadované jistoty nebo nezajistil jistotu po celou dobu trvání zadávací lhůty.

(4) Zadavatel může vyloučit účastníka zadávacího řízení, pokud nabídka účastníka zadávacího řízení obsahuje mimořádně nízkou nabídkovou cenu, která nebyla účastníkem zadávacího řízení zdůvodněna.

(5) Zadavatel může vyloučit účastníka zadávacího řízení pro nezpůsobilost, pokud prokáže, že

a) plnění nabízené dodavatelem by vedlo k nedodržování povinností vyplývajících z předpisů práva životního prostředí, sociálních nebo pracovněprávních předpisů nebo kolektivních smluv vztahujících se k předmětu plnění veřejné zakázky,

b) došlo ke střetu zájmů a jiné opatření k nápravě, kromě zrušení zadávacího řízení, není možné,

c) došlo k narušení hospodářské soutěže předchozí účastí účastníka zadávacího řízení při přípravě zadávacího řízení, jiné opatření k nápravě není možné a účastník zadávacího řízení na výzvu zadavatele neprokázal, že k narušení hospodářské soutěže nedošlo,

d) se účastník zadávacího řízení dopustil v posledních 3 letech od zahájení zadávacího řízení závažných nebo dlouhodobých pochybení při plnění dřívějšího smluvního vztahu se zadavatelem zadávané veřejné zakázky, nebo s jiným veřejným zadavatelem, která vedla k vzniku škody, předčasnému ukončení smluvního vztahu nebo jiným srovnatelným sankcím,

e) se účastník zadávacího řízení pokusil neoprávněně ovlivnit rozhodnutí zadavatele v zadávacím řízení nebo se neoprávněně pokusil o získání neveřejných informací, které by mu mohly zajistit neoprávněné výhody v zadávacím řízení, nebo

f) se účastník zadávacího řízení dopustil v posledních 3 letech před zahájením zadávacího řízení nebo po zahájení zadávacího řízení závažného profesního pochybení, které

zpochybňuje jeho důvěryhodnost, včetně pochybení, za která byl disciplinárně potrestán nebo mu bylo uloženo kárné opatření podle jiných právních předpisů²¹⁾.

(6) Zadavatel může vyloučit účastníka zadávacího řízení pro nezpůsobilost také, pokud na základě věrohodných informací získá důvodné podezření, že účastník zadávacího řízení uzavřel s jinými osobami zakázanou dohodu podle jiného právního předpisu²²⁾ v souvislosti se zadávanou veřejnou zakázkou.

(7) Zadavatel může vyloučit účastníka zadávacího řízení, který je akciovou společností nebo má právní formu obdobnou akciové společnosti a nemá vydány výlučně zaknihované akcie.

(8) Vybraného dodavatele zadavatel vyloučí z účasti v zadávacím řízení, pokud zjistí, že jsou naplněny důvody vyloučení podle odstavce 2 nebo může prokázat naplnění důvodů podle odstavce 5 písm. a) až c).

(9) Zadavatel u vybraného dodavatele ověří naplnění důvodu pro vyloučení podle odstavce 7 na základě informací vedených v obchodním rejstříku. Pokud z informací vedených v obchodním rejstříku vyplývá naplnění důvodu pro vyloučení podle odstavce 7, zadavatel účastníka zadávacího řízení vyloučí ze zadávacího řízení. Vybraného dodavatele se sídlem v zahraničí, který je akciovou společností nebo má právní formu obdobnou akciové společnosti, zadavatel požádá, aby v přiměřené lhůtě předložil písemné čestné prohlášení o tom, které osoby jsou vlastníky akcií, jejichž souhrnná jmenovitá hodnota přesahuje 10 % základního kapitálu účastníka zadávacího řízení, s uvedením zdroje, z něhož údaje o velikosti podílu akcionářů vychází; tato žádost se považuje za žádost podle § 46.

(10) Ustanovení odstavců 7 a 9 se nepoužije pro účastníka zadávacího řízení, pokud se jedná o akciovou společnost, jejíž akcie v souhrnné jmenovité hodnotě 100 % základního kapitálu jsou ve vlastnictví ~~obce podle zákona o obcích nebo kraje podle zákona o krajích státu, obce nebo kraje.~~

(11) Zadavatel odešle bezodkladně účastníkovi zadávacího řízení oznámení o jeho vyloučení s odůvodněním.